

FT-17392 - Alle børn og unge skal have en undervisning, der gør dem dygtige til at læse. Og det begrænser mistrivsel, uro, rå adfærd og lav læselyst.

Borgerforslag - støtterblanket

Du kan bruge denne blanket til at støtte et borgerforslag, hvis du ikke kan bruge den digitale løsning på borgerforslag.dk.

Der er ingen forpligtelser forbundet med at være støtter af et forslag.

Dine personoplysninger bliver ikke offentliggjort, når du er støtter af forslaget. Vi henviser i øvrigt til politikken for, hvordan vi behandler personoplysninger, på borgerforslag.dk. Du kan se et uddrag af persondatapolitikken med de relevante afsnit for støttere nedenfor.

Sådan støtter du ikkedigitalt et borgerforslag

1. Når du har udfyldt blanketten og underskrevet den, skal du sende den som fysisk post til Folketinget, Christiansborg, 1240 København K, att.: Borgerforslag.
2. Når Folketingets Administration har modtaget blanketten, kontrollerer administrationen ved at slå op i Det Centrale Personregister (CPR), at du har stemmeret til folketingsvalg. Herefter registrerer vi din støtte i systemet, og du modtager en bekræftelse pr. brev eller e-mail på, at din støtte er registreret.

Titel

Alle børn og unge skal have en undervisning, der gør dem dygtige til at læse. Og det begrænser mistrivsel, uro, rå adfærd og lav læselyst.

Id: FT-17392

Forslag

Folkeskolens børn og unge har brug for din hjælp. De mangler en undervisning, der gør dem dygtige til at læse. Det viser undersøgelser i 30 år.

Kun 8-12 % bliver dygtige!

99 % af alle får læseproblemer i en eller anden grad.

45,3 % får store problemer.

Det ses i den nye undersøgelse Pisa 2022.

Det betyder, næsten halvdelen har store læseproblemer i de boglige fag som dansk, matematik og fysik i 9. klasse og til eksamen, og de kan ikke svare rigtigt på mange spørgsmål. Det giver lave karakterer, og en del bliver fagligt meget svage.

HVORFOR?

I de boglige fag bliver teksterne sværere, år for år. De stiger i lix. Lix fortæller, hvor svære tekster er. Fx jo flere længere ord og sætninger, jo højere lix.

Men børnene lærer ikke at læse et højere lix fra 1.-9. klasse. Det gør det sværere og sværere for dem – år for år - at forstå alt i teksterne – og så bliver de ikke dygtige læsere.

Det giver angst, lille læselyst, følelsen jeg er ikke god nok, lukket ude af fællesskabet, skoletræthed, skolevægning. Og urolig, destruktiv og rå adfærd.

LØSNINGEN

Alle i alle aldre kan – på kort tid – blive dygtige til at læse et højere lix ad gangen, når de læser i en zone,

FT-17392 - Alle børn og unge skal have en undervisning, der gør dem dygtige til at læse. Og det begrænser mistrivsel, uro, rå adfærd og lav læselyst.

som forskning kalder flowzonen, eller zonen for nærmeste udvikling. Det er en trivsels-zone, hvor den enkelte selv oplever at lix-niveauet er passende til snart at lære et højere niveau, og det er sjov gaming.

På den måde kan alle få samme høje lix, som det der bruges i de boglige fag. Det gør dem dygtige til at læse.

Når det sker, kan alle opleve trivsel ved at læse, det giver lyst til at læse, selvtillid, tryghed, koncentration, bedre muligheder for højere karakterer, læse videre, og klare sig godt som voksen. Det hindrer også elever i at blive bogligt meget svage. Og folkeskolen får flotte læseresultater.

Men uden for zonen kan de ikke blive dygtigere!

Derfor foreslås dette vedtaget:

- Alle dansklærere skal have et 5 timers kursus i flowzone-læsning.
- Alle elever fra 1.-9. klasse skal sikres flowzone-læsning.

Bemærkninger til forslaget

Punkt 1, 2 og 3 uddyber det du har læst, ud fra forskningen i punkt 3.

1. Hvorfor bliver alle ikke dygtige læsere?
2. Konsekvensen
3. Løsningen
4. Andre erfaringer
5. Yderligere forslag.
6. Støt

1.HVORFOR BLIVER ALLE IKKE DYGTIGE LÆSERE?

For at lære alle at blive dygtige til at læse, skal man vide, hvad er en dygtig læser i undervisningen? Så man får sat ind på, at de bliver det.

I læseundersøgelsen Pirls 2021 står der, at en dygtig læser er en, der har "et højt niveau", og fuldt ud kan læse, forstå og anvende de relativt svære tekster.

Det betyder, at man er en dygtig læser, når man kan læse og forstå ALT på de sværeste lix-niveauer (lettal i 1. klasse), som bruges i de boglige fag, prøver og undersøgelser. Altså helt uden læseproblemer. Derfor er det også forebyggelse af læseproblemer. Men der er aldrig taget et politisk tiltag, som skal lære alle et højere lix fra 1.-9. klasse.

Og mange mener ikke, at eleverne skal lære et højere lix, fordi lix ikke altid fortæller, hvor svær teksten er. Det er rigtigt, men det gør det oftest, og så kan man ændre, så det passer.

2. KONSEKVENSEN

Fx I 9. klasse skal eleverne læse ret svære og abstrakte tekster på over lix 40. Det ved jeg som skolebibliotekar. Her et eksempel på lix 64 fra den populære fysikbog Ny Prisma Fysik og Kemi 9. "Efterhånden, som vandet fordampede fra brønden, steg saltkoncentrationen. Samtidig steg vandets massefylde".

Men i den nye PISA 2022 Læsning side 23 står der, at kun 0,7 % af eleverne på 15 år kan forstå en længere og abstrakt tekst. Næsten alle får altså problemer med at forstå alt i teksten om salt. Det gør det svært at svare rigtig på spørgsmål til teksten. Og 99 % kommer derfor til at læse til venstre for deres flowzone, hvor man ikke trives. Det giver angst eller uro, og lysten til at læse bliver mindre. Se evt. et billede af flowzonen på nettet.

FT-17392 - Alle børn og unge skal have en undervisning, der gør dem dygtige til at læse. Og det begrænser mistrivsel, uro, rå adfærd og lav læselyst.

I Pisa 2022 er der 6 niveauer. Her er, hvilke tekster de unge kan læse og forstå på det lave niveau 1c og det lave niveau 2, fortalt med de ord, der står i undersøgelsen:

Niveau 1c: Korte, syntaktiske enkle sætninger på et bogstaveligt niveau

Niveau 2: Hovedpointen i et middellangt tekstuddrag.

Hele niveau 1 og 2 udgør 45,3 %.

Det betyder, 45,3 % er kun dygtige til at læse tekster på omkring lix 15 eller under.

Så de kan kun forstå alt i de tekster, som bruges i 4. klasse eller under. De får altså meget svært ved at forstå tekster på over lix 40, som i fysikbogen. Det betyder, de kommer til at læse langt til venstre for deres flowzone. Det giver ANGST, YDMYGER, DAG EFTER DAG, ÅR FOR ÅR tusinder af elever.

Det fører til lav koncentration, lav læselyst, FØLELSEN AF AT VÆRE DUM, skoletræthed, skolevægning.

De kommer UDENFOR FÆLLESSKABET i fag, fordi niveauet er for svært. Derfor bliver mange urolige, får destruktiv, rå adfærd, og skolen kan blive urolig, utryg.

(Psykisk vold har samme karakter som de ord med stort).

Og i fag og prøver i 9. klasse bliver det svært for alle på niveau 1 og 2 at svare rigtigt på spørgsmål til disse svære tekster, for de kan ikke forstå meget af dem. Det giver lave karakterer, og en del bliver meget svage i de boglige fag.

HVORFOR SÅ LÆSE?

Zonen dækker to basale, psykologiske behov, som alle har brug for at få dækket, for at trives. Det er:

1. Jeg føler mig dygtig og 2. Jeg kan snart blive dygtigere, gå LEVEL UP som i gaming, der er personlig udvikling.

Det er to superstimuli, som forskeren Scott Rigby kom frem til motiverer til at game over hele verden. Og "Vi er nu 3,7 milliarder gamere i verden", hedder en tekst på nettet fra 2023 af Gamereactor.dk. Det viser, hvor vigtigt det er at få dækket de to behov.

Men når de ikke læser i den zone, så får de ikke dækket de to behov. Og fx de 45,7 % på det lave niveau 1 og 2 i Pisa, der læser langt til venstre for deres zone, får oplevelsen:

1. Jeg er dårlig til at læse og 2. Jeg kan ikke blive dygtigere.

Hvorfor så læse?

Så hellere game, og få dækket de to behov!

Der er ikke noget at sige til at elever mistrives, har lille lyst til at læse, og folkeskolen får dårlige læseresultater.

MILLIARDER

26. september 2023 stod der i Politiken, at 26 % af folkeskolens penge på 51 milliarder går til specialklasser og specialskoler. Det bliver 13,3 milliarder årligt. I DRs artikel på nettet: Flere folkeskoler skal selv betale for specialundervisning fortælles om en typisk elev, der sendes på specialskole. Han har store læseproblemer og kan derfor ikke følge med. Det giver mistrivsel.

Problemerne skyldes, at tekster har for højt et lix. Det viser, at en stor del af de 13 milliarder årligt går til elever med et meget lavt lix, og den mistrivsel, som det giver. Hertil kommer udgifter til almindelig specialundervisning i læsning. Det er mange penge!

Desuden bruges der mange penge på sprogudvikling. De kan spares. For elevers højere lix-niveau i læsning bliver også deres sproglige niveau.

3. LØSNINGEN

FT-17392 - Alle børn og unge skal have en undervisning, der gør dem dygtige til at læse. Og det begrænser mistrivsel, uro, rå adfærd og lav læselyst.

NÅR ALLE LÆRER 5 LIX OM ÅRET FRA 1.-9. KLASSE, SÅ KAN DE BLIVE OG FORBLIVE DYGTIGE LÆSERE.

Og det kan de let lære, når de lærer et højere lix i flowzonen, for så får de dækket de to basale behov. Det giver trivsel, lykke, og stort behov for at læse, fordi de kan føle sig dygtige, og snart kan blive dygtigere. Og læsning kan blive lige så attraktiv som gaming, OG DET ER GAMING. Det er de samme to superstimuli, som babyer bruger til selv at lære at løfte hovedet, kravle, gå. Dem skal eleverne også bruge, til at blive dygtige til at læse.

HVORFOR ER DET LET AT LÆRE?

Læsning i zonen er "stilladseret undervisning", der passer til alle. Det vil sige, at niveauet næsten kun har ord og sætninger, som den enkelte helt forstår. De bliver et stillads. De gør det ret let selv at lære at forstå alle de få, lidt længere, nye ord og sætninger på niveauet. Og så bliver man hurtig en dygtig læser på et højere niveau.

Men uden for zonen er det svært at lære, og det giver mistrivsel. Alt dette fortæller denne internationale, anerkendte forskning til sammen:

Russeren Leo Vygotskys forskning om zonen for nærmeste udvikling i "Mind and society"
Den ungarske psykologiprofessor Mihaly Csikszentmihaly i "Flow"
Den new zealandske læseforsker Marie Clay i bogen "Running Record for classroom teachers".
Amerikaneren Scott Rigbys forskning om gaming i "Glued to Games".

4. ANDRE ERFARINGER

Læseundersøgelsen Pirls undersøger elevernes læsning på 4. årgang. I Pirls 2011 var der ca. 60 klasser, hvor "(...) hele klasser læser på et niveau langt over de bedste lande i undersøgelsen" (citat fra Sammenfatningen af Pirls 2011 side 6).

Altså, eleverne i ca. 60 hele klasser er blevet dygtige læsere – uanset social baggrund. Og de læser bedre, end eleverne i både Finland og Singapore, står der.

Resultatet er opnået af danske lærere i indskolingen, inklusiv mig selv.

Undersøgelsen var anonym, men i punkt 1 står der, at man opnår et højt niveau, når man fuldt ud kan læse og forstå samme høje lix-niveau, som det der anvendes. Og jf. den internationale forskning så kan dette kun ske i 60 klasser, fordi de systematisk har lært et højere niveau ad gangen i deres zone og det lærte de, fordi vi brugte læseforsker Marie Clays zone. Og flowzonen gælder for alle aldre.

Den undervisning og de flotte resultater står også omtalt i to artikler i bladet Skolebørn – fra 2007 af Marianne Gregersen og 2009 af Lone Thuesen.

Det betyder, at det er muligt at lære alle i alle aldre et højere lix ad gangen med læsning i flowzonen, og det er måden, at alle bliver dygtige til at læse.

Det viser fx disse eksempler også:

I Næstved havde 4 forskellige 8. klasser fået flowzone-læsning fra påsken 2022 og frem til sommer. Læsekonsulent Susanne Fjellerad skrev blandt andet:

" Eleverne er begejstrede.

Særlig en af eleverne fra 8.M har haft en vild progression, og jeg spurgte ham, hvad han dog havde gjort. Til det svarede han, at han rent faktisk havde læst dagligt under forløbet - til forskel fra tidligere:).

De ordblinde (...) oplever selvfølgelig også, at de udvikler deres læsekompetencer. Typisk starter de

FT-17392 - Alle børn og unge skal have en undervisning, der gør dem dygtige til at læse. Og det begrænser mistrivsel, uro, rå adfærd og lav læselyst.

ordblinde med et lavere lix, men der er skred i udviklingen om end, det for nogle går lidt langsommere".

På Tranbjergskolen har alle i 3.b. fået flowzone-læsning 3-5 gange à 6 min. og lærer Line Nielsen skrev:

Stort set alle eleverne oplevede øget motivation og læselyst og glædede sig til at (...) finde ud af, om de var steget i lix og det var alle.

5. YDERLIGERE FORSLAG

Der er nu afsat penge på finansloven til at hjælpe de 10 % fagligt svageste elever, det er godt. Men det foreslås at bruge pengene på læsning i flowzonen til alle. Så pengene kan gøre en stor forskel for alle børn og unge.

Der er tale om differentieret undervisning § 18, som passer til den enkeltes niveau.

Men det kan være svært at nå for klassens dansklærer. Derfor foreslås det, at fx lærere, som giver specialundervisning i læsning, vejleder i læsning, og to-lærer-ordninger bruges til at hjælpe dansklærerne i klassen med at lære eleverne et lige så højt lix, som det, der bruges i de boglige fag, år for år.

På den måde forebygges læseproblemer, eleverne bliver dygtige læsere, og behovet for specialundervisning, der skyldes læseproblemer, bliver lille.

Der opfordres til, at lære et højere lix ad gangen i "zonen", bliver indskrevet som læseundervisning på Undervisningsministeriets hjemmeside emu, så det bliver virkelighed.

Det skønnes, at hver dansklærer får brug for hjælp i en periode. Det kunne være en ekstra lærer i klassen i 7 uger – med 2 timer pr. uge - til at indføre læsning i flowzonen for alle elever.

6. STØT

Alle har brug for en undervisning, der gør dem dygtige til at læse, fordi det har så stor betydning for om de lykkes og trives i skolen, og for deres fremtid. Derfor bør denne undervisning sikres politisk, så det bliver virkelighed for alle.

Og når det sker, kan lærerne nå Folkeskolens nationale mål: Eleverne bliver så dygtige de kan blive, trives – uanset social baggrund, og den får bedre økonomi. Og skolen bliver meget mere attraktiv – også for lærere.

Støt!

Tak.

Forslag stillet af

Ingegerd Jenner Løth
Danmark Aarhus

Kontaktoplysninger

ingegerdloth@gmail.com
22339180

Medstillere

Keld Kammersgaard
Aarhus

Kontaktoplysninger

kelelasoan@webspeed.dk
22319268

Søren Løth
Aarhus

srn.loth@gmail.com

Rene Elley Karpantschof
København

r.karpantschof@gmail.com

Lone Halkjær
Aarhus

halkjaerlone@gmail.com

FT-17392 - Alle børn og unge skal have en undervisning, der gør dem dygtige til at læse. Og det begrænser mistrivsel, uro, rå adfærd og lav læselyst.

Støtteerklæring

For borgere der ikke kan bruge den digitale løsning på borgerforslag.dk.

Jeg ønsker at være støtter for det borgerforslag, der fremgår af denne blanket.

Fulde navn (skal udfyldes)

Adresse (skal udfyldes)

Postnummer (skal udfyldes)

By (skal udfyldes)

Cpr-nummer (skal udfyldes)

E-mail (hvis du ønsker en kvittering for registreringen af din støtte pr. e-mail)

Dato

Underskrift

Med min underskrift bekræfter jeg, at jeg har læst forslaget, og at jeg har læst og accepteret samtykkeerklæringen nedenfor.

Erklæring om samtykke for støttere

Jeg har læst og er indforstået med Politikken for behandling af personoplysninger i ordningen om borgerforslag. Du kan læse et uddrag af politikken på følgende side.

Jeg er indforstået med

- at personoplysninger om mig behandles som beskrevet, når jeg benytter ordningen,
- at jeg som støtter af et borgerforslag ikke kan trække min støtte tilbage, når jeg har givet den, og
- at jeg kun kan støtte det samme borgerforslag én gang.

FT-17392 - Alle børn og unge skal have en undervisning, der gør dem dygtige til at læse. Og det begrænser mistrivsel, uro, rå adfærd og lav læselyst.

Sådan behandler vi dine personoplysninger på borgerforslag.dk

Når du anvender hjemmesiden borgerforslag.dk som hovedstiller af et borgerforslag, medstiller af et borgerforslag eller støtter af et borgerforslag, behandler vi nogle oplysninger om dig. Dette er nærmere beskrevet i det følgende.

Derfor behandler vi dine personoplysninger

Vores formål med at behandle dine personoplysninger på borgerforslag.dk er at varetage de opgaver, der følger af:

- Lov nr. 1672 af 26. december 2017 om en ordning for borgerforslag med henblik på behandling i Folketinget. Loven er ændret ved lov nr. af 698 af 24. maj 2022.
- Bekendtgørelse nr. 843 af 8. juni 2022 om en ordning for borgerforslag med henblik på behandling i Folketinget.

De oplysninger, vi indsamler i forbindelse med borgerforslagsordningen, bruger vi ikke til andre formål, og vi videregiver dem ikke til andre.

Særligt for ikkedigitale borgere

Borgere, som ikke benytter den digitale løsning på borgerforslag.dk, og som vi herefter kalder ikkedigitale borgere, kan i stedet benytte en papirbaseret løsning. De kan tilkendegive, at de ønsker at være hovedstiller, medstiller eller støtter af et borgerforslag, ved at indsende en blanket med de relevante oplysninger til Folketingets Administration med fysisk post.

Når vi modtager en blanket fra en ikkedigital borger, undersøger vi ved at slå op i Det Centrale Personregister, om borgeren har stemmeret til folketingsvalg. Det er en betingelse for at benytte borgerforslagsordningen, at man har stemmeret til folketingsvalg, og oplysningerne om stemmeret bruger vi til at sikre, at borgeren opfylder denne betingelse.

Det Centrale Personregister indeholder ikke oplysninger om valgret for personer med fast bopæl på Færøerne. Disse skal derfor afgive en erklæring om, at de har stemmeret til Folketinget. Erklæringen træder i stedet for Folketingets Administrations opslag af, at den pågældende har valgret, ved at slå personen op i Det Centrale Personregister. Hvis de ikke har et cpr-nummer, skal de i stedet oplyse deres færøske p-tal.

Hvis betingelsen om stemmeret er opfyldt, indtaster Folketingets Administration oplysningerne fra blanketten i systemet. Vi behandler de indtastede oplysninger på samme måde som de tilsvarende oplysninger om borgere, der har brugt den digitale løsning.

Læg mærke til, at vi gemmer korrespondance pr. post eller e-mail mellem Folketingets Administration og ikkedigitale borgere i Folketingets Administrations almindelige journal- og sagsbehandlingssystemer. Formålet er navnlig at sikre dokumentation af sagsbehandlingen, f.eks. for at kunne rekonstruere hændelsesforløb, hvis der skulle opstå uenighed mellem Folketingets Administration og borgere om administrationen af ordningen.

De blanketter, vi modtager fysisk, gemmer vi i et afgrænset tidsrum. Vi opbevarer dem bag lås, og de er kun tilgængelige for medarbejdere i Folketingets Administration, som har brug for at få adgang til oplysningerne i blanketterne for at varetage arbejdsopgaver i relation til borgerforslagsordningen.

Sikkerhed og logning i den digitale løsning på borgerforslag.dk

Kommunikation mellem brugere og systemet foregår via en krypteret og sikker forbindelse.

Systemet er hostet eksternt, og Folketingets Administration har indgået en databehandleraftale, som vi løbende kontrollerer.

Vi opbevarer data, som vi behandler i systemet, på servere, der fysisk befinder sig i EU.

FT-17392 - Alle børn og unge skal have en undervisning, der gør dem dygtige til at læse. Og det begrænser mistrivsel, uro, rå adfærd og lav læselyst.

Dataansvarlig myndighed og kontakt

Folketinget er den dataansvarlige myndighed for borgerforslagsordningen.

Du kan kontakte Folketingets Administration med spørgsmål om, hvordan vi i Folketingets Administration behandler personoplysninger i forbindelse med borgerforslagsordningen. Du kan sende en e-mail til os på borgerforslag@ft.dk, eller du kan ringe til os på telefon 3337 5500.

Du kan også sende et brev til os:

Folketinget
Att.: Borgerforslag
Christiansborg
1240 København K

Du kan også kontakte Folketingets Administrations databeskyttelsesrådgiver på e-mail dpo@ft.dk eller på telefon 3337 5500 eller ved at sende et brev att. databeskyttelsesrådgiveren.